

**Societatea civilă cere repetat
selectarea transparentă a judecătorilor Curții Constituționale**

Guvernului Republicii Moldova
Parlamentului Republicii Moldova

25 martie 2015

În octombrie 2014, mandatul judecătorului Curții Constituționale Petru RĂILEAN a expirat iar un al judecător nu a fost numit de către Guvern nici până acum, locul fiind vacant. Legislația nu descrie procedura de alegere a judecătorilor la Curtea Constituțională (CC).

În aprilie 2013, Parlamentul a numit doi judecători la Curtea Constituțională, fără o procedură transparentă. În decembrie 2012, Consiliul Superior al Magistraturii (CSM) a anunțat un concurs pentru candidați, iar în februarie 2013 a numit doi judecători în funcția de judecător la Curtea Constituțională. Până acum, doar CSM a organizat un concurs, a audiat candidații și a numit în funcție pe cei doi judecători în urma concursului respectiv.

La 2 octombrie 2014, mai multe organizații nonguvernamentale au făcut un [apel public](#) solicitând reglementarea concursului pentru selectarea judecătorilor CC. La 17 octombrie 2014, a fost recepționat [răspunsul Ministerului Justiției la Apelul societății civile](#). Potrivit răspunsului, organizarea concursului pentru funcția de judecător la CC nu poate avea loc înainte de modificarea art. 20 al Legii cu privire la Curtea Constituțională. Răspunsul primit sugerează lipsa voinței autorităților de a organiza un proces transparent și echitabil de numire a judecătorilor CC.

În februarie 2015, [ministrul justiției a declarat](#) că va insista ca funcția de judecător la CC să nu fie partajată politic. Cu toate acestea, în mass-media au apărut informații că un partid politic pretinde anumite funcții în stat ca urmare a votării noului guvern în februarie 2015. Partajarea politică a funcției de judecător la Curtea Constituțională este inacceptabilă.

Luând în considerare necesitatea imperioasă de desfășurare a unei proceduri corecte și transparente de selectare a judecătorilor la Curtea Constituțională, organizațiile semnatare **cer în mod repetat** numirea de către Guvern, pe cât de curând posibil, a unui judecător la Curtea Constituțională cu respectarea următoarelor etape:

- a) **Elaborarea unui Regulament pentru numirea de Guvern în funcția de judecător la Curtea Constituțională și să creeze o comisie pentru organizarea concursului** - Regulamentul urmează să prevadă următoarele etape ale concursului: (1) anunțarea publică a unui concurs deschis pentru toți doritorii; (2) preselecția candidaților eligibili de către comisie; (3) audieri publice a candidaților de către comisie și întocmirea avizelor motivate cu privire la candidații selectați de comisie;
- b) **Transparența în stabilirea procedurii și termenelor limită pentru depunerea actelor** - Anunțul pentru concursul public trebuie să prevadă criteriile de eligibilitate pentru candidați conform art. 11 al Legii cu privire la Curtea Constituțională, cerințe rezonabile pentru actele ce urmează a fi depuse și termenele limită pentru depunerea actelor. Ar fi suficient pentru candidați să depună CV-ul și scrisoarea de motivare. Anunțul urmează să fie făcut public cu cel puțin două săptămâni înainte de expirarea termenului pentru depunerea dosarelor. Motivările prezentate de candidați urmează a fi plasate pe pagina web a Guvernului în cel mult 7 zile de la expirarea termenului pentru depunerea dosarelor. Publicului i se va asigura timp suficient pentru analizare, verificare, apreciere și expunerea părerilor prin expedierea avizelor cu privire la candidați. Prin hotărâre motivată, comisia creată urmează să ia decizia cu privire la admiterea candidaților pentru audieri, eliminând candidații care în mod evident nu întrunesc criteriile de eligibilitate;
- c) **Transparența în procesul de audiere a candidaților** - Comisia urmează să facă publică data, ora și locul ședinței cu privire la audierea candidaților, cu cel puțin cu 7 zile până la audieri. Audierea

candidaților urmează a fi efectuată în ședință publică. Comisia urmează să acorde timp egal fiecărui candidat pentru a-și prezenta motivația pentru activitatea în cadrul Curții Constituționale și pentru a răspunde la întrebările membrilor Comisiei. Candidații urmează a fi audiați în ordinea depunerii documentelor de participare la concurs;

- d) **Motivarea hotărârii** - Comisia urmează să adopte o hotărâre motivată cu indicarea motivelor din care au fost propuși unii candidați și nu au fost propuși alții. Adoptarea unei hotărâri motivate bazate pe merit va exclude eventualele acuzații de preferințe bazate pe factorii politici. Guvernul urmează să voteze în ședință candidatul propus de către comisie, fără a fi organizată o nouă audiere. În cazul respingerii propunerii comisiei, urmează a fi organizat un nou concurs;
- e) **Elaborarea unor propuneri de modificare a legii cu privire la Curtea Constituțională** - Expunerea art. 20 alin (2) al Legii cu privire la Curtea Constituțională în următoarea redacție: „(2) Cu trei luni până la expirarea mandatului judecătorului, președintele Curții Constituționale notifică autoritatea competentă care numește judecătorul despre vacanța funcției, iar autoritatea competentă inițiază concursul public pentru numirea în funcția de judecător la Curtea Constituțională. Decizia cu privire la rezultatele concursului urmează a fi motivată.”

Organizațiile semnatare:

- Amnesty International Moldova,
- Asociația „Promo-LEX”,
- Asociația pentru Guvernare Eficientă și Responsabilă (AGER),
- Asociația Presei Independente (API),
- Centrul de Analiză și Prevenire a Corupției (CAPC),
- Centrul de Resurse Juridice din Moldova (CRJM),
- Fundația Est-Europeană,
- Institutul de Politici Publice,
- Portalul www.moldovacurata.md.

Persoana de contact:

Ion GUZUN, consilier juridic, Centrul de Resurse Juridice din Moldova,
tel. + 22 843 601, email: ion.guzun@crjm.org

* * *

Reamintim că cei șase judecători ai Curții Constituționale sunt numiți pentru un mandat de șase ani: doi – de către Parlament, doi – de către Guvern și doi – de către CSM. În anul 2013, CSM și Parlamentul au numit câte doi judecători ai Curții Constituționale. Judecătorul Alexandru TĂNASE a fost numit de către Guvern în aprilie 2011, iar mandatul acestuia va expira în anul 2017.

Reforma Curții Constituționale este prevăzută în Strategia de reformă a Sectorului Justiției (SRSJ) și în Planul național de acțiuni pentru implementarea Acordului de Asociere Republica Moldova – Uniunea Europeană în perioada 2014-2016. Până în prezent nu au fost întreprinse măsuri importante pentru reformarea Curții Constituționale, deși conform SRSJ aceasta trebuia să înceapă încă în anul 2011.